

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou ve věci žalobce: **P. K.**, zastoupen opatrovnící I. V., zastoupenou Mgr. Lubošem Komůrkou, advokátem se sídlem Benešova 8, 586 01 Jihlava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 00 Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2012, č.j. MPSV-UM/4677/12/9S-VYK, sp. zn. SZ/335/2012/9S-VYK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 12. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/4677/12/9S-VYK, sp. zn. SZ/335/2012/9S-VYK se z r u š u j e pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalobce n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému s e n e p ř i z n á v á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I.****Vymezení věci:**

Rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/4677/12/9S-VYK, sp. zn. SZ/335/2012/9S-VYK, bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Jihlavě (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 9. 2012, č. j. 6281/2012/JIH, zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 11. 9. 2012, č.j. 6281/2012/JIH byl návrh žalobce na změnu výše přiznaného příspěvku na péči zamítnut s tím, že nadále bude poskytován příspěvek ve výši 8.000,- Kč měsíčně.

II.**Shrnutí žalobních bodů:**

Žalobce zastoupen opatrovnici Ilonou Válkovou (listina o ustanovení opatrovníka vystavená Okresním soudem v Jihlavě dne 24. 1. 2012, sp. zn. 6 P 215/2001-88), která udělila plnou moc k zastupování v předmětném řízení právnímu zástupci Mgr. Luboši Komůrkovi, advokátovi v Jihlavě (plná moc ze dne 7. 1. 2013), se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítl, že posudek lékařky OSSZ Jihlava ze dne 10. 7. 2012, který byl podkladem pro vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zcela nedostatečným. Dle tohoto posudku nezvládá osm základních životních potřeb, sice: orientace, komunikace, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. Ve věci příspěvků na péči rozhodl Magistrát města Jihlavy již dne 10. 8. 2011, č.j. 37321/2011/JIH, a to na základě posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 16. 11. 2011, obsahující mimo jiné závěr, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládne nebo zvládne toliko s pomocí mimo jiné základní životní potřebu – výkon fyziologické potřeby včetně hygieny. Ačkoliv se zdravotní stav posuzovaného nezlepšil, posudek lékařky OSSZ Jihlava ze dne 10. 7. 2012 se výše označenou základní potřebou vůbec nezabýval a nevysvětlil z čeho dovozuje, že by uvedený úkon měl aktuálně zvládat. K tomu, že nález PK MPSV ČR v Brně vycházel z reálného stavu, doložil i zprávu o psychologickém vyšetření ze dne 17. 9. 2012 obsahující mimo jiné nález, že se nedokáže očistit po stolici a stálý dohled takto vyžaduje i v otázkách vyměšování. Žalovaný v napadeném rozhodnutí se odvolal na posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 27. 11. 2012. Pokud šlo o hlavní odvolací argument, tj. že žalobce nezvládá výkon fyziologické potřeby, uzavřela posudková komise, že žalobce vyměšování rozpozná a provedení očisty u stolice 1x denně nelze chápat jako mimořádnou pomoc při základní potřebě výkonu fyziologické funkce, když je přiznána pomoc při tělesné hygieně i pomoc při oblékání. Posudkový závěr zněl, že není schopen samostatně zvládat osm základních životních potřeb. Učiněný závěr, že provedení očisty po stolici 1x denně není mimořádnou pomocí při této základní životní potřebě, nemá jakoukoliv oporu v právním předpisu a navíc ani ve zjištěném skutkovém stavu, neboť žalovaný se

v rámci přezkoumání odvolání ve smyslu svého závěru ani relevantně nezabýval četností stolice žalobce.

III.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 7. 2. 2013 citoval zjištění učiněné PK MPSV ČR v Brně ze dne 27. 11. 2012, které bylo i podkladem pro napadené rozhodnutí. Uvedl dále, že dle citovaného posudku posuzovaný nezvládá ode dne 1. 4. 2012 osm základních životních potřeb (orientace, komunikace, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost), považuje se za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. (těžká závislost) dle § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ve znění účinném od 1. 1. 2012. Žalovaný konstatoval, že jednání posudkové komise nebyl přítomen žalobce, opatrovnice ani zástupce opatrovnice. Zástupci opatrovnice bylo zasláno vyrozumění o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, dne 5. 12. 2012 se osobně dostavila opatrovnice, sdělila, že do dvou dnů doloží novou lékařskou zprávu, což se však nestalo.

K argumentaci žalobce, že podával prostřednictvím svého opatrovníka odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, ze dne 10. 8. 2011, č.j. 37321/2011/JIH rovněž ve věci příspěvku na péči v roce 2011, kdy posudek zpracovala PK MPSV ČR v Brně ze dne 16. 11. 2011, dle kterého nezvládne nebo zvládne s pomocí mimo jiné také základní životní potřebu - výkon fyziologické potřeby včetně hygieny uvedl, že lze tak logicky dovodit nezvládnutí další, v pořadí deváté základní životní potřeby, tudíž by byly dány podmínky pro přiznání IV. stupně závislosti (úplná závislost), žalovaný uvedl, že citovaný posudek PK MPSV ČR v Brně byl vypracován na základě zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách platného do 31. 12. 2011. Ode dne 1. 1. 2012 došlo ke změně tohoto zákona, PK MPSV ČR v Brně v posudku ze dne 27. 11. 2012 vycházela z nové právní úpravy, zohlednila však i psychologický nález Mgr. Blažkové ze dne 17. 9. 2012, který žalobce uvádí na podporu svého tvrzení. K žalobcově námitce, že se odvolací orgán nezabýval četností stolice, žalovaný uvedl, že z veškerých lékařských záznamů ani ze sociálního šetření nevyplyvá, že by měl žalobce jakoukoliv poruchu funkce trávení a vyměšování související s vyšším počtem stolice denně než je obvyklé (tj. 1x až 2x denně). Posudková komise ani žalovaný se proto otázkou četnosti stolice u posuzovaného nezabýval a logicky usoudil, že obvyklé je vykonávat stolicí 1x, maximálně 2x denně. Žalovaný byl toho názoru, že byl zjištěn stav ve věci, o němž nejsou pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro souladu úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech a že bylo rozhodnuto v souladu se zákony.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce prostřednictvím opatrovnice, jeho matky, podal dne 24. 4. 2012 návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Sociální šetření

bylo provedeno dne 27. 6. 2012, dne 10. 7. 2012 byl vypracován posudek o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči lékařkou OSSZ Jihlava, která bez účasti posuzovaného vycházela z citovaného sociálního šetření, zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. Svítlové, dalších nálezů odborných lékařů (neurologické vyšetření MUDr. Hřeben ze dne 20. 12. 2011, 26. 4. 2012, psychologické vyšetření Mgr. Blažkové ze dne 19. 5. 2011, 31. 8. 2011, kardiologické vyšetření MUDr. Čermákové ze dne 1. 11. 2011, 29. 3. 2012, kožní vyšetření ze dne 21. 3. 2012 a rehabilitační vyšetření primárky MUDr. Škodové z dubna 2012) a konstatovala, že sociální šetření není v korelaci s lékařskými nálezy, potíže jsou nadhodnoceny. Ze základních životních potřeb nezvládá a z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při následujících základních životních potřebách: orientace, komunikace, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, jedná se celkem o osm základních životních potřeb. Posudkový závěr zněl, že se jedná o osobu, která podle § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění, se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. (těžká závislost). Na základě tohoto posudku ve věci rozhodl správní orgán I. stupně dne 11. 9. 2012 s tím, že návrh na změnu výše přiznaného příspěvku se zamítá, žalobci je nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 8.000,- Kč měsíčně. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, v rámci odvolacího řízení byl vyžádán posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 27. 11. 2012, žalobce, opatrovnice ani zástupce opatrovnice nebyli jednání přítomni. Z připojené přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. ve znění vyhlášky č. 391/2011 Sb. bylo zjištěno, že nezvládá základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti, sice: orientaci, komunikaci, stravování, oblékání, obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost, tudíž se jedná o osm základních životních potřeb, a z toho důvodu byl považován podle § 8 písm. c) zákona č. 366/2011 Sb. za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. – těžká závislost. Dopisem ze dne 28. 11. 2012 byl vyrozuměn právní zástupce opatrovnice o jednání PK MPSV ČR s poučením, že podle § 36 odst. 3 správního řádu má právo před vydáním rozhodnutí ve věci se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Dále se ve spise nachází úřední záznam ze dne 5. 12. 2012, z kterého vyplývá, že opatrovnice žalobce se osobně dostavila na referát odvolání a správní agendy pro kraj Vysočina v Jihlavě, požádala o kopii posudku PK MPSV ČR Brno ze dne 27. 11. 2012, sdělila, že doloží novou lékařskou zprávu, zároveň byla poučena, že pokud tak neučiní, žalovaný vydá ve věci rozhodnutí. Ve stanovené lhůtě dvou dnů lékařskou zprávu nepředložila, žalovaný proto ve věci rozhodl dne 12. 12. 2012, odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) stanoví část druhá Hlava I. ust. § 7 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ve spojení se zákonem č. 366/2011 Sb. (účinnost ode dne 1. 1. 2012).

Podle ust. § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách ve znění účinném ode dne 1. 1. 2012 se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Podle ust. § 7 odst. 4 citovaného zákona o příspěvku rozhoduje a příspěvek vyplácí krajská pobočka úřadu práce (ust. § 7 odst. 4, ust. § 18 odst. 2 citovaného zákona). O odvolání proti rozhodnutí Krajské pobočky Úřadu práce rozhoduje ministerstvo (ust. § 28 odst. 1 citovaného zákona).

Podle ust. § 25 odst. 3 citovaného zákona při posuzování stupně závislosti osoby vychází Úřad práce ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeby osoby, popř. z výsledku funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Ze stejných kritérií při posuzování vychází i PK MPSV ČR. Na takový posudek jako svou podstatou rozhodující důkaz pro rozhodnutí ve věci je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti.

Při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i procesu, který mu předcházel, dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu. Závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, jsou ne zcela dostatečně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci vyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve znění pozdějších předpisů, obrátil na PK MPSV ČR za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. Posudková komise postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 citovaného zákona, když při vypracování posudku vycházela ze spisu odvolacího orgánu včetně příloh, spisového materiálu správního orgánu I. stupně včetně lékařských nálezů, posudku lékaře OSSZ Jihlava ze dne 10. 7. 2012 a sociálního šetření ze dne 27. 6. 2012. Posudková komise dospěla ke stejnému závěru jako posudkový lékař správního orgánu I. stupně pokud se týká posuzování stupně závislosti a konkretizace základních životních potřeb dle § 9 citovaného zákona. Bylo zjištěno, že žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při osmi základních životních potřebách (orientace, komunikace, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost), takže se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. (těžká závislost) dle ust. § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 366/2011 Sb. Učiněný posudkový závěr PK MPSV ČR dne 27. 11. 2012 je však podložen toliko podkladovou dokumentací aniž

by byl žalobce přizván na jednání posudkové komise za účelem osobního vyšetření. Soud v této souvislosti poukazuje na již citované ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění, dle kterého při posuzování stupně závislosti osoby mimo jiného se vychází i z vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. V daném případě ze správního spisu však vyplývá, že nebyly doposud dány podmínky pro učinění posudkového závěru, který se opíral výlučně o zdravotní dokumentaci a sociální šetření. Naopak k tomu, aby byly najisto postaveny i přesvědčivě zdůvodněny jakým způsobem jsou omezeny funkční schopnosti žalobce nutné pro zvládání základních životních potřeb, je žádoucí a nezbytné vyšetření žalobce, eventuelně nové sociální šetření či návštěva členů posudkové komise v místě bydliště žalobce. Dle názoru Krajského soudu v Brně posuzování stupně závislosti toliko na základě sociálního šetření prováděného sociální pracovníci čili úřednicí, nemá dostatečnou vypovídající hodnotu. Soud rovněž pokládá za chybné hodnocení schopnosti zvládat konkrétní základní životní potřeby bez účasti posuzované osoby, eventuelně opatrovnice či právního zástupce. Dle názoru soudu je nutno žadatele k jednání posudkové komise přizvat anebo alespoň připustit. Důvodem pro takový postup jsou základní zásady správního řízení, podle nichž každý správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy a podle možností jim vycházet vstříc (§ 4 odst. 1 a 4 správního řádu). Výjimkou mohou být pouze mimořádné případy, kdy pro nepřizvání nebo nepřipuštění účasti posuzované osoby (jejím zástupcem) shledá posudková komise, resp. předseda komise, zvláště zřetele hodné důvody, což však musí být náležitě odůvodněno. V daném případě posudková komise MPSV ČR v Brně v obsahu posudku uvedla pouze, že účastník nebyl jednání komise přítomen, aniž by specifikovala důvod, rovněž nelze přehlédnout, že stejně tak i posudkový závěr OSSZ Jihlava byl učiněn bez účasti žalobce (opatrovnice či právního zástupce), pouze ze zdravotní dokumentace a provedeného sociálního šetření ze dne 27. 6. 2012.

Pochybnosti vzbuzuje i vyjádření PK MPSV ČR k žalobcově námitce uvedené v odvolání stran výkonu fyziologické potřeby, kdy posudková komise uvádí „*posuzovaný nemá poruchu funkce svěračů, je tedy kontinentní, potřebu vyměšování rozpozná, potřebu vykoná bez použití pomůcek. Provedení očisty po stolici 1x denně nelze chápat jako mimořádnou pomoc při základní životní potřebě výkonu fyziologické funkce, když je uznána pomoc při tělesné hygieně.*“ Předně není zřejmo, na základě jakých podkladů dospěla posudková komise k učiněnému závěru, neboť z výpisu ze zdravotní dokumentace žádné takové zjištění, resp. není obsaženo v posudkovém zhodnocení, nevyplývá. Je třeba v této souvislosti poukázat na citaci ust. § 9 odst. 1 písm. g) zákona č. 366/2011 Sb., dle kterého při posuzování stupně závislosti se hodnotí i funkční schopnost nutná pro zvládání výkonu. Učiněný posudkový závěr proto i z těchto důvodů není doposud přesvědčivý.

Soud proto uzavírá, že přezkoumávané rozhodnutí trpí vadou chybného posouzení právní otázky, neboť zjištění zdravotního stavu a jeho funkční důsledky bylo provedeno prozatím v rozsahu nedostatečném pro použití posudkových kritérií. Napadené rozhodnutí proto bylo zrušeno pro vady řízení, a to proto, že skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění ve shora naznačeném směru (§ 76 odst. 1 písm. b) s.r.s.). Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.r.s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu, dle kterého doplní řízení o podklady uvedené v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách i další vytýkané skutečnosti, tyto následně vyhodnotí dle požadavku krajského soudu v Brně v rozsahu a způsobem shora uvedeným (§ 78 odst. 5 s.r.s.).

Žalobce ve věci samé byl úspěšný, nárok na náhradu nákladů řízení však neuplatnil. Výrok o náhradě nákladů řízení se proto opírá o ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. února 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová